tõusis. Mitmed lamasiwad were sees maas, küll surnult, küll haawatult.

„Meie oleme tule all. Tagasi!“ Kostis ohwitseri hääl. „Tagasi kraawidesse!“

Kõik paniwad punuma. Jaapanlased andsiwad aga pauk paugu järele ja mitutki meest ei jõudnud enam oma endisele seisukohale tagasi, waid jäiwad lamama.

„Ma ei jõua,“ ütles Jalakas, „nõrkus tuleb pääle.“ Ja ta kukkus maha.

„Wend, sa oled haawatud!“

„Ei tea! Nii soe on. Anna wett!“

„Ruttu, ruttu edasi!“ karjusiwad seltsimehed, „jaapanlased on ligidal!“

„Ei jõua, jätke mind!“ ütles Jalakas. Remmelgas kiskus ruttu Jalaka kuue lahti ja kohkudes nägi ta, et särk juba werd täis oli.

„Wett, wett!“ lisendas Jalakas. Üks seltsimeestest ulatas Jalakale weeplasku ja see jõi ahnesti.

„Hakka mu kaela ümber kinni!“ käskis Remmelgas.

„Jäta mind, päästa sina oma elu!“

„Ei, ma ei jäta!“

„Mõtle oma naese ja laste pääle. Mina wõin sureda!“

„Sa tuled ühes, — muidu langed wangi!“

„Ma suren!“

„Sa pead elama, ehk meie sureme ühes!“

„Bansai! bansai!“ kõlas õieti ligidal.

Remmelgas haaras Jalaka kui wäikese lapse süle ja pistis punuma, kuna hirm talle üleloomulise jõuu andis.

Warsti oliwad nad ühe künkakese taga ja Remmelgas pani oma raske koorma maha.

„Jäta nüüd ja põgene ise!“ käskis Jalakas.

„Kas surm ehk elu — meie oleme koos!“

„Tuleta oma unenägu meelde!“

„Nüüd ei ole selleks aega! Lähme!“

Ja ta kahmas seltsimehe jällegi süle ja tassis ta edasi. Mitmed kümned korda puhates jõudsiwad nad wiimaks julge kohale ja punaseristi mehed wõtsiwad lõpuks Jalaka oma wankrisse. Sõbrad jätsiwad üksteist südamest jumalaga, ja Jalakas trööstis Remmelgat, et surm wistist mitte ei tule. Kui welsker haawa üle oli waadanud, siis ütles ta, et see mitte elu kardetaw ei olla, mis Remmelgat wäga röömustas. Welsker lisas aga juurde, et lahingu platsi jäädes ta tingimata ära oleks surnud, sest haaw

tahta hoolega siduda ja rawitseda, mis pärast lahingut mitte wõimalik ei oleks olnud.

* * *

Mukdeni lahing oli mööda. Telini ligidal jagati sõjawäe juhataja Linewitschi poolt auutähteti wälja. Mitugi Eesti wenda saiwad enesele püha Jüri risti. Linewitsch andis nad isiklikult kätte ja soowis risti saamiseks õnne.

„Jaan Remmelgas!“ hõikas adjutant.

Remmelgas astus ette.

„Keisri Majesteedi nimel annan sulle seltsimehe ärapääsmise eest püha Jüri risti rinnas kandmiseks.“

Remmelgas tänas soldati wiisil.

Ülemus oli teda wahwa teo eest ristisaamiseks ette pannud ja ülemjuhataja arwas Remmelga töö tõesti selle wääriliseks.

Mõne nädala pärast kosus Jalakas sõjawäe laatsaretis ja siis, kui rahu kuulutadi, oli ta koguni terwe. Harbini linnas trehwasiwad sõbrad kokku ja sõitsiwad ühes kodumaale. Tee pääl olles kõnelesiwad nad sõja juhtumisi ja Jalakas naljatas muu seas:

„Ma ei näinud und ega midagi muud, kuid Jaapani kuul trehwas mind. Küllap wist sinu unenägu enne lahingut seda tähendas, et mind seljaga ära kannad ja selle eest püha Jüri risti saad!“

„Jäta järele! Uni on uni! Ega minagi neid nõnda ei usu!“ — Paari kuu pärast oliwad mõlemad sõbrad õnnelikult omaksete keskel.

Kaks isa.

Sulejoonistus kodumaalt. J. Rootslane.

Sellest on mõni aasta tagasi, kui mina ühe oma tutwa seltsis, kes ameti poolest kooliõpetaja oli, jalutuskäiku tegin. Oli pühapäew. Maakoht: Tartu lõunapoolne äär, Walgesoo lähedal. Oli kena kewade ilm, olgugi et maa weel pehme ning porine oli. Kooliaasta oli lõpule jõudnud ja kooliõpetaja tarwitas nüüd waba aega ja õhku loodust imestades, talwe töö järele. Ühest ja teisest juttu ajades nägime üht setuwelle oma kausi koormaga hädas olewat. Tema hobuse kronu ei jõudnud rasket koormat läbi pehme pori ja wastu mäge üles wedada, ehk küll wana setukene ise ja kaasas oleja poisikene kõigest jõust

Eesti rahva Kasuline Kalender 1908, lk. 16